

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ “УКРАЇНА” (КИЇВ)
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ (БІЛА ЦЕРКВА)
АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ КОМУНАЛЬНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(БІЛА ЦЕРКВА)
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА ФІЛОСОФСЬКИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
КЗ КОР “БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ”
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Суспільство, наука, освіта: актуальні дослідження, теорія та практика

**Всеукраїнська
науково-практична конференція**

20-21 грудня 2022 року

м. Біла Церква

ПРОБЛЕМА ВІЙНИ В ПРАВОСЛАВ'І

*Грек І.М., асистент
Білоцерківський національний аграрний
університет м. Біла Церква*

Інтерес до проблеми війни значно зріс у наукових колах в останні десятиліття, а з повномасштабним вторгненням російської федерації до України привернув увагу багатьох науковців різних галузей.

Проблема війни присутня як в ранньому християнстві так і в сучасному Вселенському православ'ї. У Християнстві вироблено дві позиції щодо погляду на війну. З одного боку заповідь «не вбий», яка з погляду проблеми війни є однією з найскладніших для тлумачення Заповідей Божих. Відомо, що Бог Творець життя. Він єдиний має виняткове право давати та забирати життя у всього існуючого. А заповідь про недопустимість убивства ще раз підкреслює цей очевидний факт. Проте, завжди знаходяться винятки. Так, винятком, щодо Божої заповіді «Не вбий» – це убивство під час війни, захищаючи свою країну. Друга позиція – це концепція «справедливої війни». Згадана теорія справедливої війни оформилася в рамках середньовічної католицької теології до XIII століття в працях Августина Блаженного і Фоми Аквінського, хоча витоки її сягають ще Аристотеля і Цицерона. У Августина Аврелія з ідеєю війни пов'язано Божий задум – формування Граду Божого (civitas Dei) і знищення чи захист від граду Диявола (civitas Diaboli). Тобто, за ідеями мислителя причини війни таяться у людських гріхах і пороках і у випадку несправедливої перемоги зростає нещастя, в той час, як справедлива перемога – це не що інше як дар Божий і благо. справедливість розуміється як подолання пороків суспільного буття, війна, таким чином, сприяє «очищенню» людської історії. Тобто, основою його концепції є мета – Град Божий, а не засіб – війна (як один із засобів). Августин Блаженний водночас вказує на те, що війна повинна бути справедливою та категорично відкидає несправедливі війни. На думку мислителя «справедлива війна» (Jus in Bello) лише тоді коли вона має оборонний характер [1].

У православних церквах філософія війни опирається на принципах закладених у Святому Писанні. Зазначимо, що Спаситель ніде в Євангелії не говорить про війну, він наказує апостолові Петру сховати меча, бо «Хто візьме меча, від меча і загинуть» (Мф. 26, 52). Проте, історія доводить, що церкви по-різному реалізують їх у церковній політиці.

Так, у РПЦ теорія «справедливої війни» знайшла своє специфічне втілення у агресивній стратегії «русского міра». «Виходячи зі соціальної доктрини РПЦ, Церква реанімує дорадянську практику взаємин між церквою і державою за зразком візантійської традиції, набуваючи ознак «державної церкви», що відіграє важливу роль у внутрішній і зовнішній політиці російської федерації» [3]. Тобто, РПЦ – це, по суті, політичний інститут та опора режиму Путіна.

У зверненні до українського народу, даному 24 лютого 2022 року митрополит Київський і всієї України Єпіфаній наголосив: «Ті, хто розпочав і веде агресивну війну проти України, повинні знати, що за законом Божим та за законами людськими вони – вбивці та злочинці. І за їхній злочин вони дадуть відповідь перед Всевишнім та перед людством, не уникавши осуду та покарання... Українці – миролюбний, але сильний духом і вірою народ. Ми віримо: насилля і зброя, які беззаконно спрямовуються нині проти нас, обернуться гнівом Божим і мечем проти агресора. Бо всі злочинні наміри відомі Богові, як сказано: «Задумуйте задуми, але вони руйнуються; говоріть слово, але

воно не збудеться: бо з нами Бог!» Нехай справдяться на підпалювачах війни та нападниках слова Спасителя: «Всі, хто візьме меч, від меча і загинуть» [2]. Сьогодні в нашій країні оборонну функцію виконують силові структури України, з метою захисту життя, звільнення своєї землі (з огляду православ'я, відповідно до умов справедливої війни), яку загарбала росія, виправдовуючись ідеологією «русского міра».

Отже, православна Церква завжди чітко розрізняла людей, що перебувають на полі бою. Напад та військова агресія немає не може мати жодного морального виправдання, а ті люди, які ціною власного життя зі зброєю в руках захищають свою землю це – справжні Герої, а їхній подвиг праведний не лише серед власного народу, але й у Божих очах.

Література

1. Августин Про Град Божий. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [https://ru.wikisource.org/wiki/%D0%9E_%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%91%D0%BE%D0%B6%D1%8C%D0%B5%D0%BC_\(%D0%90%D0%B2%D0%B3%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD\)/2](https://ru.wikisource.org/wiki/%D0%9E_%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%91%D0%BE%D0%B6%D1%8C%D0%B5%D0%BC_(%D0%90%D0%B2%D0%B3%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD)/2)
2. Епіфаній Митрополит Епіфаній закликав українців згуртуватися та не панікувати. Укрінформ. 24 лютого 2022 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3411548-mitropolit-epifanij-zaklikav-ukrainciv-zgurtuvatisa-ta-ne-panikuvati.html>
3. Мельник Л. М. «Русский мир» як спосіб модернізації соціальної доктрини РПЦ (2000-2016) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/4573/1/%c2%abRusskyi_myr%c2%bb_yak_spo.pdf

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ АМЕРИКАНСЬКО-ЄГИПЕТСЬКИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ БЕЗПЕКИ

*Дужа І.А., к.політ.н., доцент,
Білоцерківський національний аграрний
Університет, м. Біла Церква*
*Мельник Л.М., к.політ.н., доцент,
Білоцерківський національний аграрний
Університет, м. Біла Церква*

Особливою державою на Близькому Сході є Арабська Республіка Єгипет, оскільки, від її зовнішньої політики залежить мир, стабільність та баланс сил у регіоні. Сполучені Штати та Єгипет встановили дипломатичні відносини в 1922 році в листі президента Воррена Г. Гардінга королю Ахмеду Фуаду, і протягом останнього століття це глибоке партнерство виявилось гнучким до змін обставин, оскільки Єгипет прагне побудувати стабільне та процвітаюче майбутнє, яке просуває основні права та основні свободи всіх громадян

Сполучені Штати підтримують Єгипет у регіональній безпеці, зміцненні економічної стійкості, розвитку зв'язків між людьми, подоланні кліматичної кризи, зміцненні оборонного партнерства та розвитку демократії.

Країни тісно співпрацюють з метою деескалації конфліктів і сприяння сталому миру, в тому числі шляхом підтримки посередництва ООН для якнайшвидшого проведення виборів у Лівії та відновлення цивільного переходу в Судані через Рамкову політичну угоду. Сполучені Штати та Єгипет поділяють

<i>Мельник Л.М.</i> ПОЛІТИЧНА ТА ЕТНІЧНА НАЦІЯ: АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЙ.....	148
<i>Марчук В.В., Хом'як О.А.</i> СУТНІСТЬ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ.....	149
<i>Молокова Н.О.</i> МОРАЛЬНИЙ ВИБІР ОСОБИСТОСТІ : ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ.....	152
<i>Грек І.М.</i> ПРОБЛЕМА ВІЙНИ В ПРАВОСЛАВ'І.....	155
<i>Дужа І.А., Мельник Л.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ АМЕРИКАНСЬКО-ЄГИПЕТСЬКИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ БЕЗПЕКИ.....	156